ПРОГРАМА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА	**ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-2.004 „ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА” ПО ПКИП 2021-2027**	Съфинансирано от Европейския съюз

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 07.08.2025 г.			
69.	28.07.2025	Здравейте, Въпросът ми е свързан със следните три вида активи: 1. Локални съоръжения за съхранение на енергия - батерии в комбинация с инвертори 2. Фотоволтаични панели в комбинация с инвертори 3. Фотоволтаична електрическа централа ФтЕЦ В т. 1 и 2, където има възможност да се избере пикова мощност на панелите/модулите и обща енергия на батериите, са включени инвертори. А. Означава ли, че и в двата вида активи, ако бъдат предложени за финансиране, е задължително да бъдат включени инвертори, понеже считам, че не е налице подобна необходимост. Например е възможно да бъдат заложени 30 kWp панели и 50 кWh съоръжения за съхранение на енергия - батерии (където неправилно е въведена мерна единица кW, вместо кWh), което е разумна комбинация, но инверторите могат да бъдат съобразени с мощността на панелите и съответстващи на предоставената от ЕРП електрическа мощност. Считам, че такава комбинация ще бъде икономически по-ефективна от другата възможна опция, а именно - ФтЕЦ с мощност 50 кW, където вероятно се има предвид 50 кWh. Б. Моля пояснете каква мерна единица е заложена в активи по т. 1 и 3 по-горе, както и дали е допустимо само в един от активите по т. 1 и 2 да бъдат заложени инвертори. Благодаря	По настоящата процедура са допустими единствено разходи за активи/ оборудване/ съоръжения, включени общо в 16 групи технологии, съгласно „Списък на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници” (Приложение 4.1). Стойността на единичните разходи за всеки вид, спецификация и диапазон на активите/ оборудването/ съоръженията, включени в горецитираните 16 групи технологии, е определена в „Методология за определяне на единичните разходи за активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и възобновяемите източници, финансирани по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 г.“, публикувана на интернет страницата на МИР - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/drugi/ Съгласно цитираната методология, определената фиксирана стойност за активи по група 14 от Приложение 4.1 включва „фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и“, а за активи по група 15 от Приложение 4.1 включва „локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и“. По процедурата не е допустимо закупуване само на фотоволтаични панели по група 14 или само на локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) по група 15, без закупуване и на съответните инвертори за тях. По отношение на закупуване на активи по група 16 „Фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)“ от Приложение 4.1, както и относно заложените мерни единици на допустимите по процедурата активи, моля, запознайте се с Приложение 4.2 - Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, както и с разясненията по въпрос № 3.
70.	28.07.2025	Уважаеми Госпожи/Господа, Предприятието са занимава с производството на врати и прозорци от алуминий и пластмаса-КИД 22.23 и има две производствени помещения. Едното е в добро състояние, но другото се нуждае от ремонт на под и смяна на дограма.	В случай че желаните от Вас активи (прозорци и външна врата) попадат в обхвата на група 12 „Енергийно-ефективни изолационни системи в сгради“ съгласно „Списък на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници” (Приложение 4.1), е допустимо същите да бъдат заявени по процедурата.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Моля, да ми отговорите допустим ли съм да кандидатствам за смяна на прозорци и външната врата на помещението от ПВЦ, като ще спазвам правилата за избор на изпълнител, тъй като аз не съм допустим! Благодаря! С уважение!	Критериите за допустимост и недопустимост на кандидатите са детайлно посочени в т. 11 от Условията за кандидатстване. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 16 и № 48 (т. 2).
71.	28.07.2025	Уважаеми Госпожи/Господа, В случай, че предприятие има вече изградена със СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА, ФЕЦ за собствено потребление с връщане на излишъка в мрежата, допустимо ли е да кандидатства за ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЦЕНТРАЛА (ВКЛЮЧВАЩА СОЛАРНИ ПАНЕЛИ, ИНВЕРТОРИ, БАТЕРИИ И ДРУГИ КОМПОНЕНТИ, НЕОБХОДИМИ ЗА ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ЦЕНТРАЛАТА) за собствено потребление? С уважение, Управител	Посоченото в запитването Ви е допустимо, в случай че кандидатът и проектът отговарят на всички изисквания по процедурата. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 3, № 5 (т. 2), № 22 (т. 2), № 54 и № 67.
72.	29.07.2025	1. Искаме да попитаме по процедурата, допустимо ли е да кандидатстват фирми с КИД Отдаване под наем. И ако да, пир положение, че закупените по проекта активи ще бъдат въведени в експлоатация в сградата, ще се води ли недопустимо, след като се ползва от други лица, които са наели под наем сградата? 2. Фотоволтаичните електрическа централа (ФтЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата) следва ли да се тълкува като СМР? Ако фирмата кандидат е под наем, трябва ли да има учредено право на строеж?	1. Посоченият в запитването кандидат с код „отдаване под наем" би бил допустим, в случай че отговарят на всички изисквания по процедурата. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 14 (т. 4 и 5), № 26 (т. 2), № 40 и № 47 (т. 3). 2. Изграждането на ФтЕЦ може да се приеме като строително-монтажни работи (СМР). Обръщаме внимание, че съгласно разпоредбите на Закона за устройство на територията (ЗУТ) и действащото национално законодателство, инсталирането на фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ), включително панели, инвертори, батерии и съпътстваща инфраструктура, представлява строителство, когато изисква издаване на разрешение за строеж или друг акт по ЗУТ. С оглед на това, в случаите когато инсталацията на ФтЕЦ попада в обхвата на „строеж" по смисъла на ЗУТ (напр. при монтаж върху сграда или терен със закрепване, свързване към мрежа, наличие на фундамент и др.), дейността следва да се третира като СМР. В случай че кандидатът е наемател на имота, на чиято територия ще се изгражда/монтира ФтЕЦ, същият следва да има правно основание за реализация на посочената инвестиция, като например учредено вещно право на строеж.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			Наличието на достатъчно правно основание за ползване на имота през целия срок на проекта и неговата устойчивост (минимум 3 (три) години от окончателното плащане) е задължително условие за допустимост на разходите. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1, № 4, № 5, № 10, № 11, № 36 и № 37 (т. 1).
73.	29.07.2025	Уважаеми Дами и Господа, моля, за Вашият отговор на следните въпроси по процедурата: 1. Допустим кандидат по процедурата ли е предприятие, което попада в дефиницията ""затруденено положение"" към датата на кандидатстване? 1.1. Ако отговорът на предходния въпрос е ""да"", то към коя дата и на база на данни за кои години ще се взимат данните за определяне на това дали е в затруднено положение? 2. Допустими ли са по процедурата дейности, свързани със сгради, които не са въведени в есплоатация към датата на кандидатстване по процедурата? 3. Допустими ли са по процедурата дейности, свързани с изграждане на нови сгради? 4. Допустими кандидати по процедурата ли са - малки и средни предприятия, по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, осъществяващи инвестиции, свързани с преработка и/или маркетинг на селскостопански продукти в неселскостопански продукти извън Приложение № I от Договора за създаване на европейската общност (Приложение 4), или с производството на памук, с изключение на хляб, тестени и сладкарски изделия, в случай че тези инвестиции се осъществяват извън територията на селските райони съгласно Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България е даден в Приложение 5 към Условията за кандидатстване? С уважение,	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 66. 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1, № 4, № 5, № 10, № 11, № 27 (т. 3) и № 47. 3. По процедурата са допустими единствено разходи за активи/ оборудване/ съоръжения, включени общо в 16 групи технологии, съгласно „Списък на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници" (Приложение 4.1). Посочените в запитването Ви „дейности, свързани с изграждане на нови сгради" не са допустими за финансиране по процедурата. Процедурата предвижда подкрепа за подобряване на енергийната ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в рамките на съществуваща инфраструктура, която се използва за извършване на икономическа дейност от кандидата. 4. Посочените в запитването Ви кандидати биха били допустими, в случай че отговарят на всички изисквания по процедурата. В т. 11.2 „Критерии за недопустимост на кандидатите" от Условията за кандидатстване детайлно са посочени предприятията, които не могат да участват в настоящата процедура и да получат безвъзмездна финансова помощ. В допълнение и във връзка с конкретното запитване, следва да се запознаете внимателно с ограниченията, посочени в т. 11.2, подточки 2.3 и 5, от Условията за кандидатстване по процедурата.
74.	29.07.2025	Уважаеми Дами и Господа, моля за Вашият отговор на следните въпроси по процедурата: 1. В случай, че по проекта бъдат заявени разходи по група 15 Батерии с инвертор, които се планира да бъдат свързани със съществуваща ФЕЦ на кандидата, то има ли изискване какъв да е капацитетът за съхранение на батериите?	1. Съгласно т. 14.2 „Допустими разходи" от Условията за кандидатстване, в случай че по проекта се придобиват „фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и" и/или „локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и", същите **задължително** следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) или към

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		2. Има ли изискване кога да е въведен в експлоатация ФЕЦ на кандидата, който не се финансира по процедурата, в случай че по проект бъдат заявени разходи по група 15 Батерии с инвертор, които се планира да бъдат свързани с ФЕЦ на кандидата, който към дата на кандидатстване все още не е въведен в експлоатация? 3. Допустимо ли е кандидатът да заложи по проекта разходи по група 15 Батерии с инвертор, които да бъдат свързани с ФЕЦове на кандидата, разположение на две отделни сгради, намиращи се в съседни имоти, при положение, че и двата имота са част от производствените площи на кандидата, на която той осъществява дейността си? С уважение,	вече налична ФтЕЦ в предприятието, енергията от която се използва **единствено** за собствено потребление. По процедурата не е налице изрично изискване за капацитета на планираните за закупуване по проекта батерии по група 15 от Приложение 4.1 спрямо мощността на вече налична ФтЕЦ в предприятието, към която ще бъдат свързани. Кандидатите следва според спецификата на дейността си да съобразят капацитета на придобиваните по проекта батерии с реалните си производствени нужди, както и с техническите изисквания относно свързването им със съществуваща ФтЕЦ в предприятието, енергията от която се използва единствено за собствено потребление. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 22 (т. 2), № 30 (т. 1) и № 61. 2. По процедурата не е налице изрично изискване към кой момент следва да е въведен в експлоатация ФтЕЦ на кандидата, който не се финансира по процедурата. Съгласно т. 14.2 от Условията за кандидатстване, в случай че по проекта се придобиват „локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и", същите **задължително** следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) или към вече налична ФтЕЦ в предприятието, енергията от която се използва **единствено** за собствено потребление. 3. Посоченото в запитването Ви би било допустимо, в случай че са изпълнени всички изисквания по процедурата. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 35 (т. 2).
75.	29.07.2025	Здравейте, основната дейност на фирма е свързана с отдаване под наем на имоти. Допустимо ли е да закупи ФЕЦ по процедурата, които да се монтират на покрива на сградата й, която в последствие ще се отдава под наем и съответно енергията от ФЕЦ ще се използва от наемателя? Хубав ден!	Посоченото в запитването Ви не е допустимо. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 14 (т. 4 и 5), № 26 (т. 2), № 40 и № 47 (т. 3).
76.	29.07.2025	Микропредприятие е регистрирано със седалище и адрес на управление в община, която НЕ е селска. Ще изпълнява дейности по настоящата процедура в община, която е селска и е в приложимия списък за селски общини за тази процедура. В този случай предприятието-кандидат допустимо ли ще бъде по мярката? Благодаря.	Посоченият в запитването Ви кандидат би бил допустим, в случай че отговаря и на всички останали изисквания по процедурата. В т. 11.2 „Критерии за недопустимост на кандидатите" от Условията за кандидатстване детайлно са посочени предприятията, които не могат да участват в настоящата процедура и да получат безвъзмездна финансова помощ.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
77.	29.07.2025	Здравейте, фирмата ние с КИД 41. 20 Строителство на жилищни и нежилищни сгради. Фирмата има собствен имот в който към момента настаняваме служителите си, които живеят извън населеното място, където се намира фирмата. Допустимо ли е да прилагаме мерки за енергийна ефективност (топлоизолация и подмяна на дограма) и изграждане на ФЕЦ за собствени нужди за тази сграда? Там се настаняват единствено служители на фирмата, без да се заплаща наем.	Посоченото в запитването Ви не е допустимо. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 23 и № 51.
78.	29.07.2025	Здравейте, Допустим кандидат по процедурата ли е дружество, което е със седалище и адрес на управление гр. Глоджево, община Ветово и същото населено място ще бъде място на изпълнение на проекта. Благодаря!	Информацията, представена в запитването не е достатъчна за предоставянето на еднозначен отговор. Град Глоджево е в община Ветово, която е включена в „Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България, приложим за прилагане на подхода ВОМР и за интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони" от СПРЗСР" - Приложение 13 към Условията за кандидатстване. В тази връзка, в случай че посоченият в запитването Ви кандидат е микропредприятие по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), същият не е допустим по процедурата, тъй като попада в обхвата на ограничението по т. 11.2, подт. 2.1 от Условията за кандидатстване (стр. 14). В случай че посоченият в запитването Ви кандидат не е микропредприятие по смисъла на чл. 3-4 от ЗМСП, същият би бил допустим кандидат, в случай че отговаря и на всички останали изисквания по процедурата.
79.	29.07.2025	Здравейте, в Условията за кандидатстване на стр. 14 към т. 11.2 "Критерии за недопустимост на кандидатите" и по-точно в 2) е записано следното: "С оглед избягване на припокриването на интервенциите между ПКИП, Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 (ПРСР), както и Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони в България за периода 2023-2027 г. (СПРЗСР), подкрепа по настоящата процедура не могат да получат кандидати, които са: 2.1. Микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия със седалище или клон със седалище на територията на селски район и са заявили за подпомагане дейности, които ще се осъществяват в община на територията на селските	Малки и средни предприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия със седалище или клон със седалище на територията на селски район и заявили за подпомагане дейности, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България (Приложение 13), биха били допустими кандидати, в случай че отговарят и на всички останали изисквания по процедурата.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		райони в Република България (Приложение 13)." Моля да потвърдите, че малки и средни предприятия със седалище или клон със седалище на територията на селски район, съгл. приложение 13; са допустими за кандидатстване, ако отговарят на всички други условия за допустимост?	
80.	29.07.2025	Здравейте, Имаме няколко въпроса: 1. Разполагаме с вече изградена ФЕЦ и имаме сключен договор за изкупуване на излишната енергия. Допустимо ли е закупуване на батерия, която ще използваме за собствени нужди без да отдава енергия в мрежата? 2.Искаме да закупим батерия с инвертор с капацитет 233кWh. При попълване на таблицата в Приложение 4.2(заявени активи) в графата единичен разход за мерна единица(лв.) излиза цена 1288,83лв, която е 4,3 пъти по-висока от пазарната стойност на продукта. В резултат на това изчисление цената на батерията, която искаме да закупим излиза с 4 пъти по-висока от офертата с която ние разполагаме. Като заложим капацитета на батерията в колонка 9, батерията излиза на стойност 300 297,32лв., а реалната стойност на батерията е 70 000лв. Въпросът ни е, това ли е стойността на бюджета за батерията и това ли е цената, която трябва да заплатим за този вид батерия? 3. При попълване на таблица за Енергоспестяващи осветители се получава същото, така общия бюджет надхвърля в пъти максимума на помощта.	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 22 (т. 2), № 30 (т. 1), № 61 и № 74. 2. и 3. По настоящата процедура са допустими единствено разходи за активи/ оборудване/ съоръжения, включени общо в 16 групи технологии, съгласно „Списък на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници" (Приложение 4.1). Стойността на единичните разходи за всеки вид, спецификация и диапазон на активите/ оборудването/ съоръженията, включени в посочените 16 групи технологии, е определена в „Методология за определяне на единичните разходи за активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и възобновяемите източници, финансирани по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията" 2021-2027 г.", публикувана на интернет страницата на МИР - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/drugi/ Съгласно цитираната методология, определената фиксирана стойност за активи по група 15 „Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и" от Приложение 4.1 е 1 288,83 лева за 1 kW. При цитираният в запитването пример – закупуване на актив по група 15 (батерия с инвертор) с общ капацитет от 233 kWh на новоинсталираните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в KWh по постояннотоковата част), допустимата по процедурата стойност, която следва да бъде посочена в бюджета на проекта, е 300 297,39 лева (при 1 288,83 лева / kW). Обръщаме внимание, че в случай че заложената обща стойност на активите в бюджетен ред 1 е по-ниска от общата сума на активите от Приложение 4.2, Оценителната комисия служебно ще коригира бюджета на проекта до по-голямата обща сума съгласно Приложение 4.2 като запази размера на заявената безвъзмездна финансова помощ и увеличи размера на собственото съфинансиране от кандидата, което ще доведе до намаляване на процента на помощта. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 32, № 50 и № 60 (т. 3).